

τοῦ δικαστηρίου τοῦ αἵματος, ὅπου τὸν περιέμενον οἱ ἔχθροί του· ἀλλὰ προλαβὼν αὐτοχειριάσθη δι' ἐγχειριδίου ἐπειπὼν τὰ τοῦ Βολταίρου,

« Ἐπὶ τῆς λαιμητόμου τρέμοντας ἄγουσι τοὺς κακούργους· Ἄλλ' οἱ γενναῖοι ἐλευθεροὶ καὶ ζῶσι κ' ἀποθνήσκουν ».

Ἡ δὲ σύζυγος αὐτοῦ ζῶντος μὲν τοῦ ἀνδρὸς, ὠδενὸς ἐφείσθη πρὸς σωτηρίαν του, μαθούσα δὲ τὸν θάνατόν του, ἐτακτοποιήσε τὰς οικιακὰς ὑποθέσεις, ἐπαρηγόρησε τὰ τέκνα τῆς καὶ ὑπερον αὐτοχειριάσθη καὶ αὐτὴ μετὰ Σωκρατείου ὄλως ἀταραξίας. Ἄλλη τις σύζυγος, βλέπουσα τὴν ἀνδρα αὐτῆς ἀπαχόμενον εἰς τὴν λαιμητόμον ζητεῖ ἐπιμόνως νὰ τὸν συνοδεύσῃ ἐναντιωθέντος δὲ τοῦ δεσμοφύλακος ἀναπηδᾷ μετὰ μανίας καὶ ἀνατρέψασα πᾶν τὸ προστυχόν, ὄρμα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου τῆς, τὸν περισφίγγει καὶ ἀναβοᾷ ὅτι θέλει νὰ συμμερισθῇ τὴν καταδίκην του. Ἄλλ' οἱ φύλακες τὴν ἀποχωρίζουσιν ἀπ' αὐτοῦ—Βάρβαροι! τότε φωνάζει, δὲν δύνασθε νὰ μ' ἐμποδίσητε ἀπὸ τοῦ ν' ἀποθάνω! Ταῦτα εἰπούσα ῥίπτεται κατὰ κεφαλῆς ἐπὶ τῆς σιδηρᾶς θύρας τῆς εἰρκτῆς καὶ πίπτει νεκρὰ κατὰ γῆς.

Νέα τις χήρα μαθούσα ὅτι ὁ ἐραστὴς τῆς ἐφυλακίσθη, ἐκίνησε πάντα λίθον πρὸς σωτηρίαν του, ἀλλ' ὅλα ἀπέβησαν μάταια καὶ πανταχόθεν τὴν ἀποδιώκουσιν ἀπρακτον. Ζητεῖ τέλος νὰ τὸν ἴδῃ ἢ καὶ νὰ συμφυλακισθῇ μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο δὲν στέργουσιν· ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ κειροφυλακτῆ ἔσρας ὁλοκλήρους ἐν τῇ ὁδῷ, ἐλτεθειμένη εἰς τὴν βροχὴν, εἰς τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ χεῖριστον εἰς τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀπειλὰς τῶν φυλάκων, διὰ νὰ βλέπῃ ἐνίοτε τὸν ἀγαπητόν της ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς εἰρκτῆς. Μίαν ὁμως ἡμέραν ἐλθούσα κατὰ τὸ σῆνθος ἀπὸ πρῶϊας ὑπὸ τὸ παράθυρον τῆς εἰρκτῆς, βλέπει αἴφνης πολλοὺς καταδίκους ἀπαγομένους εἰς τὴν σφαγὴν ἐπὶ τῆς φονικῆς ἀμάξης καὶ μετὰ αὐτῶν δέσμιον καὶ τὸν ἐραστὴν τῆς! Τότε ὄρμα μανιωδῆς κατὰ τῶν ἵππων, προσπαθεῖ νὰ τοὺς ἀναχαιτίσῃ, ἐπικαλεῖται διὰ σπαρακτικῶν δεήσεων τὴν βοήθειαν τοῦ πρεσβύτου λαοῦ καὶ τὸν παροτρύνει νὰ λυτρώσῃ ἀπὸ τῆς σφαγῆς τὸν πεφιλημένον της. Ἐν τούτοις οἱ φύλακες τὴν συλλαμβάνουσιν, ἐκείνη δὲ ἀγωνίζεται νὰ διχφύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς των καὶ νὰ δράμῃ πρὸς τὸν ἀπαχόμενον κατάδικον, ἐξυβρίζουσα αὐτοὺς ὡς ἀνάδρους, ὑπακούοντας εἰς διαταγὰς τίγρων, καὶ ἐξορκίζουσα νὰ τὴν ἀφίσῃ: νὰ συναποθάνῃ μετ' ἐκείνου τὸν ὅποιον λατρεύει ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ. Βλέπουσα δὲ ὅτι οὐδὲν συ-

κινεῖ τοὺς ἀπανθρώπους φύλακας καὶ ὅτι ἡ ἐναγῆς ἀμάξα ἀπεμακρύνετο ὀλονέν, ἀρπάζει τὴν μάχαιραν ἐνὸς τῶν περὶ αὐτὴν στρατιωτῶν καὶ τὴν ἐμπήγει εἰς τὴν καρδίαν τῆς. Τὸ αἷμα ἀναβλύζει ἐκ τῆς πληγῆς, τὸ πλῆθος κινεῖται, οἱ στρατιῶται πλήσονται ὑπὸ θάμβους, ὁ δὲ ἐραστὴς σπαράσσεται ἐν ἀπελπισίᾳ καὶ οἱ συγκατάδικοι αὐτοῦ λησμονοῦντες τὴν ἰδίαν θλίψιν προσπαθοῦσι νὰ τὸν συνδράμωσιν. Ἄλλ' ἐν τῷ μετὰ φθάνουσιν ἄλλοι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι καὶ διαταγῇ αὐτῶν τὸ μὲν πτώμα τῆς ἀτυχῆς νέας φέρεται ἀλλαχοῦ, οἱ δὲ κατάδικοι ἄγονται εἰς τὸν τόπον τῆς σφαγῆς, καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς αὐτοχειρίας τῆς μεγαλοψύχου ταύτης ἐρωμένης ἐξκλείφεται ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ καθ' ἑκάστην χυνομένου αἵματος.

Θ.

ΝΙΚΟΔΗΜΕΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ.

Τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου νέος ἐτελέσθη ἀγὼν· ὁ ἀγὼν οὗτος θέμα εἶχε τὴν εἰρηνικὴν κατάρτισιν τῶν χριστιανικῶν ἠθῶν τοῦ πολίτου καὶ τὴν εὐρεσιν τοῦ καταλήλου μέσου πρὸς διάδοσιν αὐτῶν. Τίς δὲ ὁ ἀγωνοθέτης; ὁ ὑποναύαρχος Κύριος Κωνσταντῖνος Νικόδημος. Ἐνῷ ἄλλοι ἐνδιατρίβουσι μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πρώτου μέρους τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνεγερσίας εἰς τὰ μικροσκοπικὰ, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀγοναζήματα τῆς πολιτικῆς τῆς ἡμέρας, ὁ γηραιὸς ὑποναύαρχος ἐξακολουθεῖ εἰσέτι ἀγωνιζόμενος. Τί δὲ νὰ θαυμάσῃ τις αὐτοῦ μᾶλλον; τὴν ἐν ταῖς ναυμαχίαις κερτερίαν του, ἢ τὴν ἐν ταῖς συγγραφαῖς ἐπιμονὴν του; Ἄπορον κηθίσταται εἰς ἡμᾶς τοὺς νέους πῶς οἱ μεγαλεπήβολοι καὶ τολμηροὶ τοῦ ἀγῶνος ἄνδρες ἠδυνήθησαν μετ' ἴσης ἐπιτυχίας νὰ ἀγωνισθῶσιν ἐν παντὶ ἀγῶνι, ὕλικῳ τε καὶ διανοητικῳ. Ὁ ὑποναύαρχος Νικόδημος μετὰ τὴν πῦσιν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος παντὸς ἄλλου ἐφάνη καλλίτερον σκεπτόμενος περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποπερατώσεως αὐτοῦ. Τὸ περὶ Ψαρῶν ὑπόμνημά του ἀναγινωσκόμενον μεγαλύτερον δύναται νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα τῶν παρακαίρων κινήματων καὶ τῆς ἐξημμένης φαντασίας. Τί μᾶλλον πάντων τῶν ἄλλων διεφύλαξε τὸ ὑπὲρ ἐλευθερίας αἶσθημα τοῦ Ἑλλήνος ἐπὶ τόσους αἰῶνας ὑπὸ δουλείαν διατελοῦντος, εἰμὴ τὰ συγγράμματα τῶν προπατόρων μας καὶ ἡ θρησκεία; Περὶ τῶν χριστιανικῶν καθηκόντων τοῦ πολίτου θέτει ἀγῶνα ὁ ἐνδοξος ψεκρινὸς, φρονῶν ὅτι ἐν τῇ κηταρτίσει αὐτῶν οὕτως, νέον ἔρεισμα ἐγείρεται τῇ πατρίδι.

Ὁ κύριος Νικόδημος θέτων τὸν ἀγῶνα τοῦτον ὑπ' ὄψιν εἶχεν ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης διεσπαρμένους καὶ οἰκοῦντας· οὐδ' ἀπέβλεψεν εἰς μόνους τοὺς ἐν τῇ νῦν ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι· ἴσως οὕτοι ὀλιγωτέραν ἔχουσιν ἀνάγκην μορφώσεως· σκοπὸν προέθετο ἵνα ὑποδείξῃ τὰ χριστιανικὰ τοῦ πολίτου καθήκοντα· ἄνευ τῆς γνώσεως αὐτῶν ἢ ἐλευθερία οὔτε ἀποκτάται οὔτε ῥιζοῦται. Ἡ ἐλευθερία ὁμοιάζει τὸν σπόρον· ἂν δὲν καλλιεργηθῇ ἢ γῆ εἰς ἣν θὰ σπαρῆ, δὲν φυτρώνει, καὶ ἂν φυτρώσῃ εὐκόλως μακραινεται. Τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἥτοι τῆς ψυχῆς, ἐπιδιώκει ὁ ἀγὼν οὗτος, καὶ ἂν τοῦτο ἐπιτευχθῇ, τὸ πᾶν κατωρθώθη. Πάντες ὅμως ἐξίσου ὀφείλομεν πᾶσαν προσπάθειαν νὰ καταβάλωμεν εἰς τὴν καλλιέργειαν ταύτην· οὕτως ἐνεργοῦντες, ὑπηρετοῦμεν τὰ μεγάλα, τὰ ἀληθῆ τῆς πατρίδος συμφέροντα.

Καὶ τοιοῦτος ἦν ὁ ἀγὼν, ὃν κατὰ πενταετίαν ὥρισεν ὁ ἀγωνοθέτης, καὶ ὅστις τὸ πρῶτον ἐτελέσθη ἐφέτος. Ἐν μόνον κατὰ τὴν περίοδον ταύτην παρουσιάσθη σύγγραμμα, ὑπὸ τοῦ εὐπαιδέτου Κυρίου Δ. Κ. Παπαβρῆγοπούλου συγγραφέν, καὶ τοῦτο ἔτυχε τοῦ χιλιοπεντακοσιοδράχμου βραβείου. Περιττὸν κρίνομεν νὰ ἀναλύσωμεν ἐνταῦθα τὸ σύγγραμμα τοῦτο· ἢ ἐπὶ τοῦ διαγωνισμοῦ ἐπιτροπῆ, συγκειμένη ἐκ τῶν Κυρίων Α. Ζ. Μάμμουκα, Κωνσ. Κοντογόνη καὶ Π. Ρομπότη, ἐν ἐκθέσει δημοσιευθεῖσῃ ἤδη, ἀποφαινεται ἐπ' αὐτοῦ ἐν ἐκτάσει. Ἡμεῖς περιοριζόμεθα νὰ ἐπαινέσωμεν τὸν Κύριον Παπαβρῆγοπούλου, καὶ διότι αὐτὸς μόνος, ἐνῷ τόσοι ἄλλοι ἠδύναντο, κατήλθεν εἰς τὸν τόσῳ ὠφέλιμον τῇ πατρίδι ἀγῶνα.

Ἰδέαν τινὰ ἀρκούντως ἐπικρῆ τῆς ἀξίας τοῦ συγγράμματος δίδει ἡ ἐξιστόρησις τῆς ἠρωικῆς ἀλώσεως τῶν Ψαρῶν, ἣν παραθέτομεν χάριν τῶν ἀνεγνωστῶν τῆς Χρυσάλλιδος.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΨΑΡΩΝ.

Οἱ Ψαριανοὶ διεκρίθησαν κατὰ τὸν τελευταῖον ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ἐπὶ τόλμῃ, γενναϊότητι, ἀφιλοκερδείᾳ καὶ πρὸ πάντων ἐπὶ φιλοπατρίᾳ. Αὐτοὶ ἀπατέλουσιν τὸ τρίτον τοῦ ὅλου Ἑλληνικοῦ στόλου· αὐτοὶ ἀνέδειξαν τοὺς τολμηροτάτους καὶ εὐτυχιστατάτους τῶν πυρπολητῶν, οἵτινες τοσαῦτα κατέστρεψαν τουρκικὰ σκάφη καὶ τοσοῦτον ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς πολεμίους τρόμον. Αὐτοὶ, διὰ τῶν γενναίων αὐτῶν καταδρομέων, ἐλεπλάτουν τὰ παραλία τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ

ἐπιβάλωσι φόρους εἰς τοὺς κατοίκους τῆς χώρας ταύτης. Διὰ τοῦτο ὁ Σουλτάνος, περὶ τὰ 1824 ἀπεφάσισε νὰ ἐξολοθρεύσῃ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν νῆσον τῶν Ψαρῶν.

Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν, κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, πολυάριθμος τουρκικὸς στόλος κατέπλευσεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Μιτυλήνην· οἱ δὲ Ψαριανοὶ ἔσπευσαν νὰ ζητήσωσιν ἐπικουρίαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν τῷ μεταξύ, τὴν 7 Ἰουνίου, ὁ τουρκικὸς στόλος κατέστρεψε τὴν Κάσσον, ἐνθαρρύνθεις δὲ ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας ταύτης, διευθύνετο θαρβραλέωτερος κατὰ τῶν Ψαρῶν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν, ἐμελλεν ἢ μικρὰ τῶν Ψαρῶν νῆσος ν' ἀντισταθῇ μόνη καθ' ἰσοκλήρου τῆς δυνάμεως τοῦ ἐχθροῦ.

Οἱ κάτοικοι αὐτῆς συσκεφθέντες πῶς ν' ἀντικρούσωσιν ἐπιτυχέστερον τοὺς πολεμίους, ἐνόμισαν ὅτι διὰ τοῦ στολίσκου αὐτῶν ἦτο ἀδύνατον νὰ κατορθώσωσι τι καὶ ὅτι ἔπρεπεν, ἢ νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν νῆσον, καὶ ἐπιβάντες εἰς τὰ πλοῖα νὰ σωθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἢ ν' ἀντικρούσωσι τὸν ἐχθρὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς νήσου Ἄλλα τὸ πρῶτον ἐθεωρήθη ἀπαίσιον· οὐ μόνον οἱ ἄνδρες, οἵτινες μυριάκις ἠτένισαν κατὰ μέτωπον τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκες ἠσχύνοντο νὰ φύγωσιν ἐγκαταλείπουσαι τὴν πατρίδα τὴν φέρουσαν τὰ ὀστᾶ τῶν πατέρων, τῶν τέκνων, καὶ τῶν συζύγων αὐτῶν. Ὁ μέγας ὑπὲρ πατρίδος ἔρωσ, ὅστις σιγᾶ πολλὰκις ὅταν δὲν ἀπειλῆται ἢ πατρίς, ἐγείρεται ἀκμαῖος ἅμα αὕτη κινδυνεύει. Ἀπεράσισαν λοιπὸν νὰ πολεμήσωσι καὶ ν' ἀποθάνωσιν ἐν τῇ νήσῳ αὐτῶν· τὰ πληρώματα ἐξῆλθον εἰς τὴν ξηρὰν, ἀφῆρθησαν δὲ τὰ πηδάλια ἀπὸ τὰ πλοῖα, μήποτε καὶ δειλότεροί τινες φύγωσιν, ἀποθαρρύνοντες οὕτως τοὺς λοιπούς. Πέντε δὲ πυρπολικὰ ἔμειναν μετὰ τῶν πληρωμάτων ὅπως ἐκφοβίζωσι τὸν ἐχθρικὸν στόλον. Δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως οὔτε τὰ πυρπολικὰ νὰ κατορθώσωσι τι ἕνεκα τῆς ἐπικρατησάσης παραδόξου νηνεμίας. Τὸ ὅλον τῆς δυνάμεως ἦτις ἐπρόκειτο νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν νῆσον ἀνέβαιναν εἰς 3,000 ἄνδρας Ψαριανοὺς καὶ παροίκους, οἵτινες κατέλαβον τὰ μᾶλλον κινδυνεύοντα μέρη, ἥτοι τὰ μᾶλλον πρόσφορα πρὸς ἀπέβασιν τῶν πολεμίων. Μετὰ προηγηθείσας τινὰς παρατηρήσεις κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς παραλίας ὁ ἐχθρικὸς στόλος, συγκείμενος ἐκ 230 μεγάλων καὶ μικρῶν πλοίων, ἐπλησίασε τὴν 19 Ἰουνίου 1824 εἰς τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς νήσου καὶ ἐπειράθη ν' ἀποβιβάσῃ στρατεύματα· ἀλλ' ἀντικρούσθεις ὑπεχώρησε τὴν τρι-

την τῆς νυκτὸς ὥραν. Τῇ ἐπαύριον, 20 Ἰουνίου, ἐπανελήθη ἡ πρὸς ἀπόβασιν ἀπόπειρα πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν Ψαριανῶν, τῶν ὁποίων τὸ θάρρος πῦξεν ἢ τῆς προτεραιίας ἐπιτυχία. Ἐπὶ τέλους ἄμως ὁ ἐχθρὸς μαθὼν ὅτι ὑπάρχει θέσις ἐπιτηδεῖα πρὸς ἀπόβασιν, ἔπεμψεν ἐκεῖ στρατεύματα διὰ τῶν πλοίων, ἐνῶ συγχρόνως ἐπανάλαβε τὴν πρὸς τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς νήσου ἔφοδον. Τὸ σχέδιον τοῦ ἐχθροῦ δυστυχῶς ἐπέτυχεν. Ἐνῶ οἱ Ψαρινοὶ ἠγωνίζοντο νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐκ τοῦ ἀρκτικοῦ μέρος ἀπόβασιν, ὁπισθεν αὐτῶν ἀπέβη στρατὸς πολὺς καὶ ἐβάδισε πρὸς τὴν πόλιν. Ὡστε ἡ καταστροφή τῶν Ψαριανῶν ἦτο ἤδη ἀφευκτός· ἐλπίς σωτηρίας οὐδεμία ὑπῆρχε, καὶ δὲν ἔμενεν, εἰμὴ ν' ἀποθάνωσι πλείστους συμπαρασύροντες ἐχθρούς.

Οἱ Τοῦρκοι, προχωρῶντες πρὸς τὴν πόλιν, ἀπῆντησαν ὠχυρωμένους σινας Ἕλληνας εἰς θέσιν καλουμένην Φτελιὸν καὶ ἀφῆκαν ἐκεῖ δύναμιν ἰσχυρὰν ὅπως τοὺς καταπολεμήσῃ· οἱ ἐν τῇ ὀχυρώματι τρεῖς ἀντέκρουσαν τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' οὗτος ἤτο μυριάκις ἀνώτερος καὶ εἰς τὴν τετάρτην ἔφοδον εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὀχυρῶμα· τότε οἱ ἐν αὐτῷ τὸν θάνατον προτιμῶντες τῆς αἰχμαλωσίας, ἔθηκαν πῦρ εἰς τὴν πυριταποθήκην καὶ ἀνετινάχθησαν μετὰ τῶν εἰσελθόντων πολεμίων εἰς τὸν ἀέρα. Οἱ Τοῦρκοι προχωρήσαντες ἐγένοντο κύριοι τῆς πόλεως. Πλείσται τότε γυναῖκες ψαριναὶ, ἵνα μὴ περιπέσωσιν εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν, ἐβρίθθησαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγησαν. Ἔμεινε δὲ εἰσέτι κατεχόμενον ὑπὸ 400 περίπου Ψαριανῶν καὶ περσικῶν τῷ Παλαιόκαστρον, εἶδος φρουρίου τοῦ ὁποίου τείχη ἦσαν τὰ τεῖχη τῶν ναῶν τῆς πόλεως· καὶ πλὴν τούτου δύο μικρὰ νησιδία, τὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ τοῦ Διδασκαλείου, ὑπερασπιζόμενα ὑπὸ τινῶν ἀνδρῶν, παρέτεινον τὸν ἀγῶνα. Οἱ Τοῦρκοι ἠγωνίσθησαν ἐκ παντὸς τρόπου νὰ κυριεύσωσι τὰ τρία ταῦτα σημεῖα, εἰς ἃ συνεκεντροῦτο ἡ ἐσχάτη ζωὴ τῆς νήσου· ἀπεκρούσθησαν ἄμως καθ' ἅπασαν ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Τὴν δ' ὑστεραίαν 22 Ἰουνίου ὄρμησαν ἰδίως κατὰ τοῦ Πχλαιοκάστρου· οἱ ἐν αὐτῷ μαχεται προέταξαν ἡρωικὴν ἀντίστασιν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους οἱ διευθέεται τῶν κανονίων ἐθραύσθησαν, τὰ ὄπλα αὐτῶν θερμανθῆντα ἔκτε τοῦ καύσωνος καὶ τοῦ ἀδιαλείπτου πυροβολισμοῦ κατέστησαν ἄχρηστα, αἱ δὲ Τοῦρκοι ἤρχισαν νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸν περίβολον τοῦ φρουρίου. Οἱ Ἕλληνας εἶχον ἀποφασίσει ν' ἀνατιναχθῶσιν εἰς τὸν ἀέρα. Ὄθεν ὁ Ἀντώνιος Βραχτσάνος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐπι-

τραπῆ νὰ θέσῃ τὸ πῦρ ἐν τῇ πυριταποθήκῃ, ἐγονάτισε πρὸ τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ πατρὸς, ἔλαβε τὴν πατρικὴν εὐχὴν, ἤσπασθη τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐνῶ ἐν μιᾷ φωνῇ πάντες ἐπεκαλοῦντο παρὰ τοῦ Θεοῦ συγγνώμην τῶν ἀναρτημάτων αὐτῶν, ἔθηκε τὸ πῦρ φοβερά τότε ἐπῆλθεν ἐκρήξις, καθ' ἣν συναπέθανον πλείστοι πολέμιοι μετὰ τῶν μαρτύρων τῆς ἐλευθερίας.

Οἱ Τοῦρκοι, γενόμενοι κύριοι τῆς μεγάλης νήσου, ἠγωνίζοντο ἐπὶ τέσσαρας ἔτι ἡμέρας νὰ κυριεύσωσι τὰ δύο νησιδία, ἐξ ὧν τὸ λεγόμενον Διδασκαλεῖον δὲν ὑπερασπίζετο, εἰμὴ ὑπὸ μόνον δεκαπέντε ἀνδρῶν. Μόλις δὲ τῇ 26 Ἰουνίου, οἱ μὲν ἐν τῷ νησιδίῳ τοῦ ἁγίου Νικολάου, μὴ δυνάμενοι πλέον ν' ἀντιέξωσι, παρεδόθησαν, οἱ δὲ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἀνετινάχθησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν ἀέρα· ὁ δὲ κρότος τῆς ἐκρήξεως ταύτης ὑπῆρξεν ἡ τελευταία ἀναπνοὴ τῆς μικρᾶς ἐλευθερίας τῶν Ψαριῶν ζωῆς.

Οὕτω κατεστράφησαν τὰ Ψαρά, ἀλλ' ἡ γενναία τῶν κατοίκων αὐτῶν ἀντίστασις καὶ ὁ ἡρωϊκὸς θάνατος ἀνεδείξεν αὐτοὺς ἐναμίλλους τῶν ἀρχαίων ἐκείνων τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας προμάχων.

Ὀλίγα τιὰ περὶ τοῦ ῥώδδου ἱστοριογράφου ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΑΜΖΙΝΟΥ.

Ὁ Νικόλαος Καραμζίνος τοῦ Μιχαηλόβιτς ἐγεννήθη ἐν Συμβίρσῃ τῆς Ῥωσσίας κατὰ τὴν πρώτην Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1765. Λίαν εὖνος πρὸς αὐτὸν ἡ φύσις ἐπροίκισεν αὐτὸν διὰ πνεύματος ὀξυδερκοῦς, σπανίως εὐφυῆς καὶ φαντασίας διαπύρου, πλεονεκτήματα ταῦτα, ὧν ἐξ ἀπκλῶν ὀνύχων τρανὰ παρέσχε δείγματα τοῖς περὶ αὐτὸν.

Τὰς πρώτας αὐτοῦ σπουδὰς ἐξετέλεσεν ἐν Μόσχῃ, ὅπου ἐνέκυψε σύνολος εἰς τὴν μελέτην διαφόρων γλωσσῶν καὶ εἰς τὸν διὰ ποικίλων φιλολογικῶν καὶ ἱστορικῶν γνώσεων πλουτισμὸν αὐτοῦ, ἔργων ἀνευδότης ἵνα τὰ φυσικὰ αὐτοῦ πλεονεκτήματα καλλιέργων καὶ προάγων καταστῇ χρήσιμος καὶ ἐπωφελὴς τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ ὑπὸ φλογεροῦ ἐλαυνόμενος πόθου ἵνα καὶ ἐτέρας πόλεις καὶ χώρας περιηγηθῇ, ἐπεσκέφθη ἀπὸ τοῦ 1789 μέχρι τοῦ 1794 τὴν Γαλλίαν, Σουηδίαν, Γερμανίαν, Ἰταλίαν καὶ Ἀγγλίαν. Ἐμπλεως τῶν ζωντῶν ἐκείνων ἐντυπώσεων καὶ γνώσεων ὧν πρόξενος αὐτῷ ἐγένετο ἡ Εὐρώπαιος αὕτη ἐκδρομὴ ὑπέστρεψεν εἰς Μόσχαν, ὅπου μετ' οὐ πολὺ ἐξέδωκε τὰς « Ἐπιστολάς Ὀδοιπόρου